

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Aendspraecke

urn:nbn:de:bsz:31-101049

A E N S P R A E C K E

Tot den leser,

Op de gheleghentheyte vande veranderinge in desen
nieuwen druck,

DE Sinne-beelden, gunstighe leser, die wy
voor desen onse lants-lieden hadden toe-geeygent,
comen van nieuws wederom aen den dagh; Maer, so
wel ten aensiene vande gedichten als vande gestalte
selfs, vry al wat verandert. Wat de gedichten aengaet, nademael
de selve zijn gevveest onse eerstelingen inde Nederlantsche tale,
ende mitsdien vry vvat rau uyt de penne gevallen, ghelijckmen
gemeenlijck siet dat meest in alle dingen het eerste een roer-om
vvil vvesen, soo hebben my de selve al over lange gantsch tegen
de borst gevveest, devvyle ick die bevont in het lesē niet onge-
lijck te zijn de raders vande karren, die over een deel on-effene
straet-steenen vvorden voort-geruct, moerende mitsdien som-
vvylen veerdig toeschieten, somvvylen, na een harden schock,
onbevvegelick blyven staen. Derhalven hebbe ick goet gevon-
den by gheleghentheydt van desen nieuven druck den leser die
moeyelickheyt quijt te maken, ende de Nederlantsche gedich-
ten soo te versmeden, dat die sonder horten op eenen eenpari-
gen voet gelesen mochten vvordē. Wat de gedaente van 'tverc
belangt, vvy meynen verstaen te hebben dat by sommige lesers

(?)

eenige

eenige van dese boucken gevonden worden, die, even soo verre als het eerste deel sich verstrekt, opte snede al vry wat afgesleten ende ontverwet zijn, maer inde vordere deelen noch verschende nieu; het welcke wel mochte een teycken wesen dat het eerste deel rakende de jonckheyt ende hare saken, met neerstigheyt mochte doorlesen zijn, maer dat middeler tijt de vordere stukken onghemoeyt ende in haer wesen zijn gebleven; het vvelck wy vwillen opnemen mogelijck daerom geschiet te vvesen, vermits het den haestigen leser te moeyelijc is gevveest de gedichten op yeder beelt slaende inde volgende deelen na te gaen soecken, ofte om dat misschien de selve hem soo smakelijc niet en mogen zijn gevveest als het eerste; ofte om andere redenen den leser bekent; hoe het zy, vvy hebben geraden gevonden onsen *Proteus* ooc die veranderinge aen te doen, dat vvy in desen druc de drierhande uytlegginghe te samen by een beelt achter den anderen hebbben gevougt, op dat by dien middel de drievoudige veranderinge den haestigen leser dadelijc ter handt mochte vvesen, sonder met nasoucken synen tijt te verslijten; gelijc vvy ons dan geerne in alle bochten verstellen om eenen yegelijcken (so veel docalijc is na ons gering vermogē) te gemoete te gaen en vernoegen te gevē, tot syner beter onderrichtinge; Ende desen evenvel onvermindert hebben vvy goet gevondē de oude voor-reden in hare vveerde te laten, ende hier benevens te doen vougen, op dat yemant over ons eerste oog merck een naerder onderrichtinge begeerende, de selve aldaer soude moghen vinden; ofte, soo misschien eenig drucker het voorschreven vverceens vveder tot sijn eerste gedaente soude vwillen brengen dat hy sulcx dan tot sijn vvel-gevallen soude cōnnen doen. Tot befluyt so is ons gediensstig versouc aen den goet-gunstigen leser,

dien

dien misschien t'eeniger tijt dit bouck in handen soude mogen vallen, ten eynde hy gelieve de moeyte te nemen, en sich niet te laten verveelen onse drierley veranderinge op haer ordre na te lesen, soo vermits sulcx hem dienstig can wesen om eygentlijk ons vvit in dit vverc te mogen begripen, als om alle schielicke na-gedachten (die misschien uyt het lesen van het eerste deel in hem souden mogen ontstaen zijn) te versetten ende af te vveren. Over maeltijdt plach vvel yemant na het eten van eenige groene fruyten een dronc goeden ouden vvijs te nemen om de mage tegens sodanige rauvicheden te verstercken, ende meerder cracht, om die vvel te verdouven, aen te brengen. Doet hier het selve, goedertieren leser, ende gebruyct de leste deelen van onse verdraeyinge even soo gelijk de paerden hare leste deelen, dat is, hare steerten doen, te vveten, om de muggen, vliegghen, ende andere stekende gedierten die hun hier en daer op het lijf sitten en prickelen, vande huyl te jagghen, ende alsoo in ruste te mogen blyven. Meer en vvilden vvy u voor desen tijt niet segghen, leser, latende de reste tot u eyghen bedenckinge, ende ons vorder ghedraghende tot de eerste ende oude voor-reden, die hier naer is volghende.

(?) 2

Voor-